

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 32/1978-79 med anledning av landstingsman Lasse Wiklöfs m.fl. hemställningsmotion om en utredning syftande till sammanförande av kommunal hälsonämnds och miljövårdsnämnds kompetensområden.

Över ovannämnda hemställningsmotion har landstinget inbegärt lagutskottets yttrande och får utskottet, som i ärendet hört lagberedningschefen Christer Jansson, landskapsveterinären Rolf Vennström och miljövårdsintendenten Håkan Kulves vördsamt anföra följande.

Hälsonämnderna är lagfästa, obligatoriska nämnder med noggrant angivna verksamhetsområden. Miljövårdsnämnderna däremot är frivilliga, fakultativa nämnder utan specificerade kompetensområden. På vattennämnderna åter ankommer att handlägga ärenden angående vattenskydd. Redan av motionen framgår det faktum, att väsentliga delar av miljöskyddet och miljövården i dag ankommer på hälsonämnderna att handlägga. Vill man påföra hälsonämnderna ytterligare arbetsuppgifter bör man genom materiella stadganden komplettera verksamhetsbeskrivningen för dessa nämnder. Att helt utesluta kommunernas möjligheter att tillsätta särskilda miljövårdsnämnder, en möjlighet som hittills utnyttjats i mycket ringa utsträckning, och att i stället komplettera benämningen på hälsonämnderna, skulle alltså i och för sig inte innebära någon förstärkning av den nya nämndens verksamhetsområde. En komplettering av benämningen på hälsonämnderna skulle däremot möjligen förbättra kännedomen om hälsonämnderna lagfästa verksamhetsområden.

En omfördelning av materiella arbetsuppgifter mellan kommunala nämnder kan naturligtvis lagstiftningsvägen genomföras. Om man samtidigt eftersträvar bättre effekter av verksamheten är det emellertid ofta också fråga om att ställa resurser till förfogande. Redan en administrativ omfördelning av arbetsuppgifter, eventuellt kompletterad med förnyelse av en del materiella stadganden, synes dock vara en komplicerad uppgift, eftersom, förutom omsorgen om och ansvaret för ärenden, som berör olika sidor av den enskilda människans livsmiljö - frågor som alltså skall beaktas av hälsonämnderna i deras verksamhet - och vattenvårdsärenden, som hör till vattennämnderna, även måste beaktas byggnadsnämndernas verksamhetsområde, naturvården och planeringsfrågor. Enligt utskottets uppfattning avser inte motionen en sådan omfattande omorganisation av verksamheten inom flera samhällssektorer. Å andra sidan har utskottet fått den uppfattningen att många av de brister, som påtalas i motionen, kunde avhjälpas genom en förbättrad information om de lagfästa instanser, som bär huvudansvaret för skyddet och vården av olika avsnitt av vår livsmiljö. Lagutskottet har ansett det angeläget att miljövårdsfrågor bevakas och handläggs i rätt ordning. Ur sådana synpunkter sett kan det

vara befogat att poängtera t.ex. olika nämnders rätt och skyldighet att taga befattning med ärenden som ligger utanför de verksamhetsområden som direkt kan utläsas ur deras benämning. I detta sammanhang kan t.ex. noteras, att utskottet erfarit att (klassisk) naturvård inte egentligen skulle vara ett verksamhetsområde för miljövårdsnämnderna, ehuru sådana omsorger i dag ofta uppfattas som hörande till miljövården.

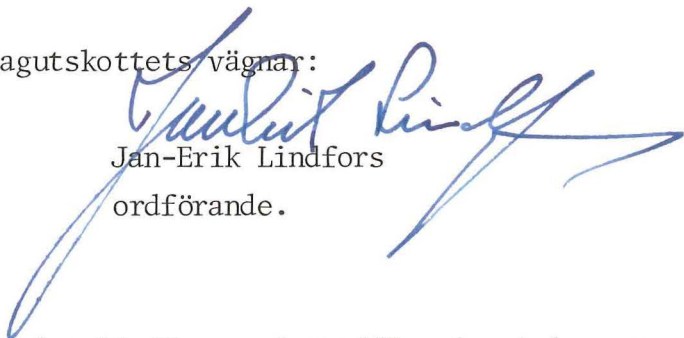
Lagutskottet har alltså inte funnit det möjligt att omfatta motionen såsom den blivit avfattad. Däremot har utskottet enats om att landskapsstyrelsen borde vidtaga åtgärder för att på olika sätt förbättra kännedomen om den rätta behandlingsordningen för ärenden angående miljövård, naturvård och vattenvård på Åland. I det sammanhanget kommer naturligtvis också att framkomma behovet av att på lämpligt sätt accentuera just hälsonämndernas betydelsefulla ansvar för olika sidor av människors livsmiljö. I vad mån sådana överväganden sedan bör leda fram till konkreta förslag om överförande eller sammanförande av närliggande ansvarsområden och arbetsuppgifter på andra beslutande organ än i dag, saknar lagutskottet underlag att uttala sig om.

Under hänvisning till ovanstående föreslår lagutskottet

att Landstinget med förkastande av hemställningsmotionen skulle bringa betänkandets motivering till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 21 mars 1979.

På lagutskottets vägnar:

Jan-Erik Lindfors
ordförande.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lindfors, viceordföranden Andersson och medlemmarna Bengtz, Roald Karlsson och Erik Sundberg.